

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 10.12.2003
KOM(2003) 741 endelig

2003/0302 (COD)

Forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING

om betingelserne for adgang til gas transmissionsnet

(forelagt af Kommissionen)

DA

DA

BEGRUNDELSE

1. INDLEDNING OG BAGGRUND

Den 26. juni 2003 vedtog Europa-Parlamentet og Rådet direktiv 2003/55/EF om fælles regler for det indre marked for naturgas og om ophævelse af direktiv 98/30/EF. Mens direktiv 98/30/EF, det første direktiv om det indre marked for naturgas, tog de første forholdsvis forsigtige skridt mod etablering af et indre marked på dette område, forventes det andet direktiv at tilvejebringe de strukturelle ændringer i lovrammerne, der er nødvendige for at overvinde de resterende hindringer for gennemførelsen af det indre marked.

Det andet direktiv om det indre marked for gas vedrører navnlig:

- Retten for alle erhvervs kunder på gasmarkedet til frit at vælge leverandør, senest fra den 1. juli 2004, og for alle andre kunder fra den 1. juli 2007.
- Tredjepartsadgang til transmissions- og distributionsnet på basis af offentliggjorte og regulerede tariffer.
- Oprettelse af en regulerende myndighed i hver enkelt medlemsstat med et fælles minimumssæt af ansvarsområder.
- Retlig adskillelse af transmissionsselskaber og store og mellemstore distributionsselskaber.
- Adgang til oplagringsanlæg enten på forhandlet eller reguleret grundlag.

Herigennem vil direktivet tilvejebringe de grundlæggende strukturelle reformer, der er nødvendige for at udvikle det indre marked for gas. Men uden yderligere, detaljerede foranstaltninger vedrørende den måde, hvorpå transmissionssystemer drives, er det usandsynligt at de mål, Fællesskabet har sat i denne forbindelse, vil blive opfyldt.

2. BEGRUNDELSE FOR FORORDNINGEN

Rådet har allerede anerkendt princippet om at supplere direktiverne om det indre energimarked med en forordning, der fastsætter de grundprincipper og gennemførelsesforanstaltninger på visse centrale områder, der anses for nødvendige for at opnå et velfungerende indre energimarked. Således har Rådet vedtaget Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) 1228/2003 om betingelserne for netadgang i forbindelse med grænseoverskridende elektricitetsudveksling. Denne forordning fastsætter bestemmelser om fælles tarifstrukturer (herunder tariffer for grænseoverskridende handel med elektricitet), adgang til oplysninger om kapacitet på samkøringslinjerne samt regler for håndtering af kapacitetsbegrænsninger.

Der er behov for lignende principper og gennemførelsesforanstaltninger for det indre gasmarked, idet der dog må tages hensyn til forskellene mellem gassektoren og elektricitetssektoren. Det har både Kommissionen, medlemsstaterne, de nationale regulerende myndigheder, gasindustrien og brugerne af nettene anerkendt. Derfor vedtog det europæiske gasreguleringsforum, der mødes to gange årligt i Madrid, allerede i februar 2002 (forummets 5. møde), et sæt retningslinjer (kendt som "retningslinjer for god praksis vedrørende

tredjepartsadgang”), som operatørerne af transmissionssystemerne forpligtede sig til at overholde. Disse retningslinjer var ikke-bindende og blev vedtaget på et frivilligt grundlag.

Forummet ledes af Kommissionen og består i øvrigt af repræsentanter for nationale regulerende myndigheder, medlemsstater, netoperatører og –brugere samt gasforbrugere. Ved de seneste møder har også repræsentanter for Rusland deltaget som led i energidialogen mellem EU og Rusland. Forummet forsøger at skabe bred enighed om udformningen af tekniske regler af betydning for gennemførelsen af det indre gasmarked.

I den første rapport om overensstemmelse, der blev forelagt for forummet i oktober 2002, bemærkede Kommissionen, at der var sket fremskridt i overholdelsen af det første sæt retningslinjer, der blev vedtaget i februar 2002. Imidlertid konstaterede Kommissionen også:

- en væsentlig mangel på overholdelse af retningslinjerne
- en høj grad af usikkerhed om, hvad der kræves for at overholde retningslinjerne
- betydelige forskelle mellem de enkelte systemoperatører med hensyn til overholdelse af retningslinjerne og adgangsbetingelser generelt.

Derfor fremlagde Kommissionen forslag om et mere detaljeret og omfattende sæt af retningslinjer til vedtagelse i forummet. Mellem oktober 2002 (6. møde i Madrid-forummet) og september 2003 (7. møde i Madrid-forummet) er dette reviderede sæt af “Retningslinjer for god praksis med hensyn til tredjepartsadgang” (GGP2) blevet drøftet indgående. På forummets 7. møde godkendte man et revideret sæt retningslinjer.

Det er vigtigt at bemærke, at skønt den anden rapport om overholdelsen af det første sæt retningslinjer, der blev forelagt på det 7. møde i gasreguleringsforummet i september 2003, viste en væsentlig forbedring i overholdelsen af retningslinjerne, var der fortsat en væsentlig og uacceptabelt høj grad af manglende overholdelse. Som et resultat heraf er lige konkurrencevilkår i form af betingelser for adgang til gas transmissionsnet langt fra opnået. Måden hvorpå adgangsbetingelserne fastlægges påvirker udgangspunktet for hvordan konkurrence kan udvikle sig. Utilstrækkeligt udviklede og asymmetriske adgangsbetingelser virker for nærværende hæmmende for et velfungerende indre europæiske marked for naturgas. Hvis de reviderede retningslinjer for god praksis, der blev vedtaget i september 2003, føres ud i livet, vil det skabe de vilkår for netadgang, der skal til for at opnå et sådant velfungerende indre gas marked.

Af denne grund er det klart at det indre marked for naturgas kun kan fungere effektivt hvis betingelserne for adgang til nettet indenfor hele det indre marked opfylder visse minimums standarder i relation til vigtige aspekter vedrørende tredjepartsadgang. Sådanne standarder er afgørende med henblik på at sikre lige konkurrencevilkår og for at give nye markedsdeltagere og små virksomheder adgang til at udnytte forretningsmuligheder. Betingelserne for adgang til nettet må ikke diskriminere på basis af net brugerens størrelse da dette kunne lede til konkurrenceforvridning og under alle omstændigheder ville forhindre gas forbrugere i at kunne få gavn af det indre gas marked på lige vilkår.

Brugere af gas nettet der anmoder om adgang til nettet må kunne regne med et tilstrækkeligt niveau af gennemsigtighed i adgangsbetingelserne for at kunne udføre deres forretning. Ellers ville de forretningsmuligheder der vil opstå på basis af den kort- og langsigtede markedsudvikling ikke kunne udnyttes. Reelle og effektive regler for styring af overbelastning samt grundregler for sekundære markeder ville virke supplerende i denne

henseende og ville endvidere medvirke til en effektiv udnyttelse af nettet. Et vist udbud af serviceydelser, fleksible i varighed og startdato, uafbrydelige såvel som afbrydelige ydelser og til rimelige priser og dog så vidt muligt standardiserede ydelser, ville være en yderligere uomgængelig forudsætning for at markedsdeltagerne kan høste de potentielle fordele et indre marked for naturgas giver.

Med henblik på at sikre mekanismer baseret på tredjepartsadgang inklusive betingelser for netadgang, der yderligere kan fremme ikke-diskrimination og konkurrence er grundprincipper vedrørende net tariffer og regler og tariffer for balancering nødvendige. Sådanne principper er også afgørende for sikringen af lige konkurrencevilkår for alle aktører på det indre EU gas marked og ville lette markedsadgangen for nye aktører. Det er værd igen at understrege at alle deltagere i Madrid-forummet har accepteret et sæt regler der er indeholdt i det reviderede sæt Retningslinjer for god praksis med hensyn til tredjepartsadgang, som fuldt ud opfylder de ovenstående krav til betingelser for adgang til nettet.

Derfor er det vigtigt at sikre, at de nye retningslinjer anvendes fuldt ud af alle transmissionssystemoperatører på tværs af hele det indre marked for naturgas. Repræsentanter fra samtlige sammenslutninger af netværksbrugere bad på det 7. møde i gasreguleringsforummet Kommissionen om at sikre, at retningslinjerne gennemføres korrekt, så der opnås den højest mulige grad af overensstemmelse på baggrund af EU-lovgivningen. Reglerne og principperne i retningslinjerne bør derfor danne grundlag for en ny forordning om betingelserne for adgang til gas transmissionsnet. Denne forordning bør svare til forordningen om betingelserne for netadgang i forbindelse med grænseoverskridende elektricitetsudveksling og bygge på de samme procedurer.

3. PROCEDUREMÆSSIGE ASPEKTER

Ligesom forordningen om netadgang i forbindelse med grænseoverskridende elektricitetsudveksling bør nærværende forordning opstille et sæt grundprincipper, der skal overholdes. De nærmere gennemførelsesbestemmelser bør fastlægges i retningslinjer, der knyttes som bilag til forordningen, og som kan ændres via en udvalgsprocedure ifølge artikel 5 og artikel 7 i Rådets afgørelse 1999/468/EF¹, også kendt som komitologiafgørelsen.

I den forbindelse er det vigtigt, at forordningen er et redskab, der tillader, at disse retningslinjer videreudvikles og suppleres. For eksempel er det, som anerkendt på mødet i det europæiske gasreguleringsforum i september 2003, nødvendigt, at der kommer gang i mere detaljeret arbejde vedrørende reglerne for overbelastningsstyring ("forbrug eller fortab" - "use it or lose it"). Forskriftsudvalgsproceduren muliggør en sådan fremgangsmåde.

Imidlertid må gasreguleringsforummets konsensusbaserede fremgangsmåde bevares inden for rammerne af forskriftsudvalgsproceduren. Forummet bør fortsat danne grundlag for udarbejdelsen af nye eller reviderede retningslinjer. Derfor bør dette forum anerkendes retligt i forordningen og tildeles en formel, rådgivende rolle i udarbejdelsen og drøftelsen af retningslinjerne.

De nationale regulerende myndigheder spiller ligeledes en afgørende rolle i udarbejdelsen af sådanne retningslinjer. Ud over den førende rolle, som myndighederne spiller i det europæiske gasreguleringsforum, bør også den nye gruppe af europæiske tilsynsmyndigheder

---

¹ EFT L 184, 17.7.1999, s. 23

for elektricitet og gas, der er nedsat ved Kommissionens afgørelse 2003/796/EF af 11. november 2003², tildeles en formel, rådgivende rolle i udformningen af retningslinjerne.

4. BEHANDLEDE EMNER

Det andet sæt "Retningslinjer for god praksis vedrørende tredjepartsadgang", der blev godkendt af alle deltagere på det 7. møde i gasreguleringsforummet i september 2003, omfatter følgende:

- Kriterier for fastsættelse af priser på netadgang. Målet er at sikre, at der tages fuldt hensyn til behovet for systemintegritet, og at priserne afspejler de faktiske omkostninger.
- Et fælles minimumssæt af adgangstjenester for tredjepart – navnlig vedrørende varigheden af de tilbudte transportaftaler og aftaler om afbrydelig kapacitet.
- Fælles regler for aftalemæssig overbelastning af net, der skaber en rimelig balance mellem behovet for at frigøre uudnyttet kapacitet og kapacitetsindehavernes ret til at udnytte kapaciteten, når de ønsker det.
- Oplysninger om navnlig tekniske krav og disponibel kapacitet.
- Regler, der sikrer, at operatører af transmissionssystemer driver balanceringsordninger på en måde, der er forenelig med det indre marked.
- Fælles grundlæggende krav vedrørende handel med primære kapacitetsrettigheder.

Følgelig beskriver gennemførelsesbestemmelserne i denne forordning de bagvedliggende principper for:

- Tariffer for netadgang
- Adgangstjenester for tredjepart
- Principper for kapacitetstildeling og procedurer for styring af overbelastning
- Krav om information
- Balancerings og gebyrer for balancerings
- Sekundære markeder

Foranstaltningerne til gennemførelse af disse principper findes i de retningslinjer, der er knyttet som bilag til forordningen. Som nævnt ovenfor sikres det, at retningslinjerne ajourføres i takt med markedets behov ved hjælp af en udvalgsprocedure med forudgående høring af det europæiske gasreguleringsforum og gruppen af europæiske tilsynsmyndigheder for elektricitet og gas.

---

² EFT L 296, 14.11.2003, s. 34

Forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING

om betingelserne for adgang til gastransmissionsnet

(EØS-relevant tekst)

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR -

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 95,

under henvisning til forslag fra Kommissionen³,

under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg⁴,

under henvisning til udtalelse fra Regionsudvalget⁵,

i henhold til fremgangsmåden i traktatens artikel 251⁶, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/55/EF af 26. juni 2003 om fælles regler for det indre marked for naturgas og om ophævelse af direktiv 98/30/EF⁷ har bidraget væsentligt til gennemførelsen af det indre marked for gas. Der må nu foretages strukturelle ændringer i lovrammerne for at overvinde de resterende hindringer for gennemførelsen af det indre marked. Der er behov for yderligere tekniske regler, navnlig hvad angår tarifprincipper, krav om information, styring af overbelastning og balancering.
- (2) De erfaringer, der er høstet under gennemførelsen af det første sæt retningslinjer for god praksis, som blev vedtaget af det europæiske gasreguleringsforum i 2002, samt overvågningen af gennemførelsen viser, at det er nødvendigt at gøre retningslinjerne retligt bindende for at sikre, at de gennemføres fuldt ud i samtlige medlemsstater, og skabe en reel minimumsgaranti for lige vilkår for markedsadgang.
- (3) På forummets møde den 24.-25. september 2003 blev der vedtaget et nyt sæt retningslinjer, "det andet sæt retningslinjer for god praksis". Nærværende forordning bør derfor på grundlag af disse retningslinjer fastlægge grundlæggende principper og regler for netadgang og adgangstjenester for tredjepart, styring af overbelastning, krav om information, balancering og handel med kapacitetsrettigheder.

---

³ EFT C [...] af [...], s. [...].

⁴ EFT C [...] af [...], s. [...].

⁵ EFT C [...] af [...], s. [...].

⁶ EFT C [...] af [...], s. [...].

⁷ EFT L 176, 15.7.2003, s. 57.

- (4) Det er nødvendigt at opstille kriterier for fastsættelse af tariffer for netadgang for at sikre, at tarifferne er i fuld overensstemmelse med princippet om ikke-diskriminering og bidrager til et velfungerende indre marked samt tager fuldt hensyn til behovet for systemintegritet og afspejler de faktiske omkostninger.
- (5) Et fælles minimumssæt af adgangstjenester for tredjepart, navnlig vedrørende varigheden af de tilbudte transportaftaler og aftaler om afbrydelig kapacitet er nødvendigt for i praksis at opnå en fælles minimumsstandard for adgang i hele EU, så fordelene ved et velfungerende indre marked for gas kan udnyttes.
- (6) Styling af aftalemæssig overbelastning af net er et vigtigt aspekt i gennemførelsen af det indre marked for gas. Det er nødvendigt at udforme fælles regler, som skaber balance mellem behovet for at frigøre uudnyttet kapacitet efter princippet om "forbrug eller fortab" og kapacitetsindehavernes ret til at udnytte kapaciteten, når de har brug for den, og som samtidig øger kapacitetens likviditet.
- (7) Selv om fysisk overbelastning af net i dag sjældent udgør et problem i Fællesskabet, kan det blive et problem i fremtiden. Det er derfor vigtigt at opstille grundprincipper for tildeling af kapacitet på overbelastede net.
- (8) For at brugerne i praksis kan få adgang til gasnettene, må de have oplysninger om navnlig tekniske krav og disponibel kapacitet, så de kan udnytte de forretningsmuligheder, der opstår på det indre marked. Der er behov for fælles minimumsstandarder for sådanne krav om adgang til information.
- (9) Ikke-diskriminerende og gennemskelige balanceringsordninger for gas, der drives af transmissionssystemoperatørerne, er vigtige mekanismer, navnlig for nye markedsdeltagere, der kan have sværere ved at balancere deres samlede salgsudbud end selskaber, der allerede er etableret på markedet. Det er derfor nødvendigt at fastlægge regler, der sikrer, at transmissionssystemoperatører driver sådanne ordninger på en måde, der er forenelig med ikke-diskriminerende, gennemskelige og effektive betingelser for netadgang.
- (10) Handel mellem primære rettigheder til kapacitet er et vigtigt led i udviklingen af et konkurrencebaseret marked og for at skabe likviditet. Denne forordning bør derfor fastlægge grundlæggende regler på dette område.
- (11) De nationale regulerende myndigheder bør sikre, at reglerne i denne forordning og de retningslinjer, som vedtages i henhold til den, overholdes.
- (12) I de retningslinjer, der er knyttet om bilag til forordningen, fastlægges specifikke detaljerede regler for gennemførelsen på grundlag af det andet sæt retningslinjer for god praksis. Disse regler må kunne udvikle sig med tiden og gennemføres ved hjælp af yderligere regler på områder såsom afhjælpning af aftalemæssig overbelastning. Derfor må forordningen indeholde mulighed for at vedtage sådanne nye regler i overensstemmelse med Rådets afgørelse 1999/468/EF af 28. juni 1999 om fastsættelse af de nærmere vilkår for udøvelsen af de gennemførelsesbeføjelser, der tillægges Kommissionen⁸.

---

⁸ EFT L 184, 17.7.1999, s. 23.

- (13) Medlemsstaterne og de kompetente nationale myndigheder bør forpligtes til at fremsende relevante oplysninger til Kommissionen. Kommissionen bør behandle disse oplysninger fortroligt. Hvor det er nødvendigt, bør Kommissionen have mulighed for at anmode om relevante oplysninger direkte fra de berørte foretagender, forudsat at de kompetente nationale myndigheder underrettes herom.
- (14) Denne forordning og de retningslinjer, der vedtages i overensstemmelse med forordningen, berører ikke anvendelsen af Fællesskabets konkurrenceregler.
- (15) Målene for den påtænkte foranstaltning, nemlig fastlæggelse af retfærdige regler vedrørende adgang til naturgastransmissionsnet, kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne, men kan på grund af foranstaltningens omfang og virkninger bedre gennemføres på fællesskabsplan; Fællesskabet kan derfor træffe foranstaltninger i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet, jf. traktatens artikel 5. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går forordningen ikke ud over, hvad der er nødvendigt for at nå disse mål -

UDSTEDT FØLGENDE FORORDNING:

Artikel 1
Formål og rækkevidde

Formålet med denne forordning er at fastlægge retfærdige regler vedrørende betingelserne for adgang til naturgastransmissionsnet, idet der tages hensyn til de særlige forhold på de nationale og regionale markeder. Reglerne omfatter principper for tariffer for netadgang, fastlæggelse af et sæt af nødvendige tjenester, harmoniserede principper for kapacitetstildeling og styring af overbelastning, krav om information, balancering og gebyrer for balancering samt behovet for at lette sekundær handel med kapacitet.

Artikel 2
Definitioner

1. I denne forordning og i de retningslinjer, der vedtages i medfør af forordningen, forstås ved:
  - (1) “transmission”: transport af naturgas gennem højtryksnet eller regionale rørledningsnet, der hovedsagelig består af højtryksrørledninger, bortset fra opstrømsrørledningsnet, med henblik på levering af naturgas til kunder, men ikke forsyning.
  - (2) “transportaftale”: en aftale, som transmissionssystemoperatøren har indgået med en netbruger med henblik på transmission.
  - (3) “kapacitet”: den maksimale strøm, udtrykt i standardkubikmeter pr. tidsenhed eller i energienheder pr. tidsenhed, som netbrugeren har ret til ifølge bestemmelserne i transportaftalen.
  - (4) “styring af overbelastning”: forvaltning af transmissionssystemoperatørens kapacitetsudbud, således at den tekniske kapacitet udnyttes optimalt og maksimalt, og så overbelastnings- og mætningspunkter opdages i tide.

- (5) “sekundært marked”: markedet for den kapacitet, der forhandles ad andre veje end på det primære marked.
- (6) “nominering”: forudgående meddelelse fra en netbruger til transmissionselskabet om den faktiske strøm, som brugeren ønsker at tilføre eller trække ud af systemet.
- (7) “renomnering”: meddelelse om ændring af en nominering.
- (8) “residualbalancering”: den fysiske balancering for at sikre systemintegriteten i balanceringsperioden.
- (9) “systemintegritet”: forhold i et transmissionsnet eller et transmissionsanlæg, hvor naturgassens tryk og kvalitet forbliver inden for de maksimums- og minimumsgrænser, der er fastsat af transmissionssystemoperatøren, således at transmissionen af naturgas er garanteret set ud fra et teknisk synspunkt.
- (10) “balanceringsperiode”: den periode inden for hvilken afledning af en mængde naturgas, udtrykt i energienheder, skal opvejes ved, at hver enkelt netbruger tilfører samme mængde naturgas til transmissionsnettet i overensstemmelse med transportaftalen eller netreglerne.
- (11) “netbruger”: en kunde hos en transmissionssystemoperatør, der underskriver de relevante netregler eller indgår en transportaftale med transmissionssystemoperatøren om transport af gas; netbrugere kan omfatte, men er ikke begrænset til, slutbrugere, producenter, leverandører, forhandlere og, under forudsætning af at det er nødvendigt for transmissionssystemoperatører for at udføre deres funktioner i forbindelse med transmission, transmissionssystemoperatører.
- (12) “afbrydelige tjenester”: tjenester, som transmissionssystemoperatøren tilbyder på basis af afbrydelig kapacitet
- (13) “afbrydelig kapacitet”: gastransmissionskapacitet, der kan afbrydes af transmissionssystemoperatøren under de betingelser, der er fastlagt i transportaftalen.
- (14) “langsigtede tjenester”: tjenester, der tilbydes af transmissionssystemoperatøren, med en varighed på et år eller mere
- (15) “kortsigtede tjenester”: tjenester, der tilbydes af transmissionssystemoperatøren, med en varighed på under et år
- (16) “fast kapacitet”: gastransmissionskapacitet, der er garanteret af transmissionssystemoperatøren i kraft af en aftale.
- (17) “teknisk kapacitet”: den maksimale faste kapacitet, som transmissionssystemoperatøren kan tilbyde netbrugerne, idet der tages hensyn til behovet for systemintegritet og transmissionsnettets driftskrav
- (18) “aftalt kapacitet”: kapacitet, som transmissionssystemoperatøren har tildelt en netbruger ved hjælp af en transportaftale.
- (19) “disponibel kapacitet”: den del af den tekniske kapacitet, der ikke er tildelt, og som stadig er til rådighed for systemet på det givne tidspunkt.

- (20) “aftalemæssig overbelastning”: den situation, hvor efterspørgslen på fast kapacitet overstiger den tekniske kapacitet, dvs. al teknisk kapacitet er i kraft af aftaler tildelt som fast kapacitet
- (21) “primært marked”: markedet for den kapacitet, der forhandles direkte af transmissionsystemoperatøren
- (22) “fysisk overbelastning”: den situation, hvor efterspørgslen på faktiske leverancer overstiger den tekniske kapacitet på et bestemt tidspunkt.
- (23) “ny markedsdeltager”: en virksomhed, der endnu ikke er aktiv inden for gasforsyning i den pågældende medlemsstat, og som kan kendetegnes som en “lille virksomhed”, eller som først er kommet ind på markedet inden for to år efter denne forordnings ikrafttræden og kan kendetegnes som en “lille virksomhed”.
- (24) “lille virksomhed”: en virksomhed med en markedsandel på mindre end 3% af det nationale gasmarked, hvor virksomheden er aktiv

2. Definitionerne i artikel 2 i direktiv 2003/55/EF finder ligeledes anvendelse.

Artikel 3 Tariffer for netadgang

1. De tariffer, som transmissionsystemoperatører anvender for netadgang, skal være gennemskuelige, tilgodese behovet for systemintegritet og afspejle de faktiske omkostninger, inklusive et rimeligt investeringsafkast. Hvor det er rimeligt, skal der tages hensyn til international benchmarking af tariffer, og tarifferne skal anvendes på en ikke-diskriminerende måde.

Tarifferne skal bidrage til en effektiv handel med gas samt konkurrence på markedet, samtidig med at krydssubsidiering mellem netbrugerne undgås.

2. Tarifferne for netadgang må ikke begrænse markedets likviditet eller medføre skævheder i handelen på tværs af grænserne mellem forskellige transmissionsystemer.

Artikel 4 Adgangstjenester for tredjepart

1. Transmissionsystemoperatører skal tilbyde adgangstjenester for tredjepart på samme aftalevilkår for alle netbrugere, enten på grundlag af standardtransportaftaler eller på grundlag af fælles netregler.
2. Transmissionsystemoperatører skal tilbyde både faste og afbrydelige adgangstjenester for tredjepart. Prisen på afbrydelig kapacitet skal afspejle sandsynligheden for afbrydelse, medmindre den er fastlagt på anden vis af de regulerende myndigheder.
3. Transmissionsystemoperatører skal tilbyde netbrugerne både kort- og langsigtede tjenester.
4. Transportaftaler, der indgås uden for regnskabsåret for naturgas med usædvanlige startdatoer eller kortere løbetid end en standardtransportaftale på årsbasis, må ikke medføre vilkårligt højere tariffer.

Artikel 5

Principper for kapacitetstildeling og procedurer for styring af overbelastning

1. Transmissionssystemoperatører skal indføre og offentliggøre ikke-diskriminerende og gennemskuelige ordninger for kapacitetstildeling.
2. Når transmissionssystemoperatører indgår nye transportaftaler, skal disse aftaler tage hensyn til følgende principper, der finder anvendelse i tilfælde af aftalemæssig overbelastning:
  - (a) transmissionssystemoperatører skal tilbyde uudnyttet kapacitet på det primære marked
  - (b) netbrugere, der ønsker at sælge deres uudnyttede aftalte kapacitet på det sekundære marked, skal have ret hertil
3. Når kapacitet, der er omfattet af eksisterende transportaftaler, forbliver uudnyttet, og der forekommer aftalemæssig overbelastning, skal transmissionssystemoperatører anvende artikel 5, stk. 2, litra a) og b), forudsat at det ikke strider mod kravene i de eksisterende transportaftaler. Hvis det imidlertid strider mod de eksisterende transportaftaler, skal transmissionssystemoperatørerne i samråd med de kompetente myndigheder tilstræbe at frigøre denne kapacitet, for at princippet i artikel 5, stk. 2, litra a) og b) kan finde anvendelse.
4. Hvis der opstår fysisk overbelastning, skal der anvendes ikke-diskriminerende, markedsbaserede løsninger.

Artikel 6

Krav om information

1. Transmissionssystemoperatører skal offentliggøre detaljerede oplysninger om de tjenester, de tilbyder, og de dertil knyttede betingelser tillige med de tekniske oplysninger, der er nødvendige, for at netbrugerne i praksis kan få netadgang.
2. For de tjenester, der tilbydes, skal transmissionssystemoperatørerne jævnligt offentliggøre absolutte tal vedrørende teknisk, aftalt og disponibel kapacitet for alle relevante punkter på en brugervenlig, standardiseret måde.
3. Hvilke punkter i et transmissionssystem der offentliggøres oplysninger om, skal godkendes af de nationale regulerende myndigheder. Disse punkter skal som minimum omfatte de vigtigste udtagningssteder i et givet transmissionssystem, hvis kumulerede udtagningskapacitet udgør mindst 50% af den samlede kapacitet ved de udtagningssteder, der drives af den pågældende transmissionssystemoperatør.
4. Hvis en transmissionssystemoperatør mener, at han af fortrolighedsårsager ikke kan offentliggøre alle de påkrævede oplysninger, skal han anmode den nationale regulerende myndighed om tilladelse til at begrænse offentliggørelsen for det pågældende punkt/de pågældende punkter.exit point

Den nationale regulerende myndighed godkender eller afviser anmodningen, idet den tager hensyn til behovet for at respektere legitime kommercielle fortrolighedshensyn og målet om at skabe et konkurrencebaseret indre gasmarked. Under sådanne omstændigheder offentliggøres den disponible kapacitet uden angivelse af de absolutte tal, der ville stride mod fortroligheden.

Der kan ikke bevilges undtagelse fra kravet om offentliggørelse, hvis tre eller flere netbrugere har indgået aftale om kapacitet ved samme punkt.

Artikel 7

Balancering og gebyrer for balancering

1. Reglerne for balancering skal udformes på en retfærdig, ikke-diskriminerende og gennemskuelig måde og baseres på objektive kriterier. Balanceringsreglerne skal afspejle reelle systembehov, idet der tages hensyn til, hvilke ressourcer transmissionssystemoperatøren råder over.
2. Hvor der anvendes ikke-markedsbaserede balanceringsordninger, skal tolerancetærsklerne fastsættes på en sådan måde, at de som minimum afspejler sæsonbetingede udsving og transmissionssystemets faktiske tekniske egenskaber. Tolerancetærsklerne skal afspejle reelle systembehov, idet der tages hensyn, hvilke ressourcer transmissionssystemoperatøren råder over.
3. Gebyrerne for balancering skal i det store hele være omkostningsbaserede, men samtidig udgøre et passende incitament for netbrugere til at skabe balance i deres tilførsel og afledning af gas. Krydssubsidiering mellem netbrugere skal undgås, og gebyrerne må ikke hindre nye markedsdeltagere i at gå ind på markedet.

Balanceringsgebyrerne skal offentliggøres.

4. Transmissionssystemoperatører kan afkræve bod af netbrugere, hvis tilførsel til og udtagning fra transmissionssystemet ikke er i balance i henhold til de balanceringsregler, der er fastlagt i stk. 1.
5. En bod, der overstiger de faktiske omkostninger ved balanceringen, skal omfordeles til netbrugere på et ikke-diskriminerende grundlag. Metoden til omfordeling af disse beløb skal godkendes af de relevante nationale myndigheder.
6. Transmissionssystemoperatører skal, forudsat at de har indhentet eller med rimelighed kan forventes at indhente de relevante oplysninger, fremlægge fyldestgørende, rettidige og pålidelige oplysninger om netbrugernes balanceringsstatus. Sådanne oplysninger er nødvendige, for at netbrugere kan foretage korrigerende indgreb i tide. Gebyrerne for tilrådighedsstillelse af disse oplysninger skal godkendes af den nationale regulerende myndighed og offentliggøres.

Mængden af oplysninger, der stilles til rådighed, skal afspejle mængden af oplysninger, som transmissionssystemoperatøren råder over.

Artikel 8
Sekundære markeder

Transmissionssystemoperatører skal tage passende skridt til at muliggøre og lette fri handel med kapacitetsrettigheder mellem registrerede netbrugere på et sekundært marked. De skal udforme standardiserede transportaftaler og procedurer på det primære marked for at lette sekundær handel med kapacitet, og de skal anerkende overførsel af primære kapacitetsrettigheder, når en sådan anmeldes af netbrugere. De standardiserede transportaftaler og procedurer skal godkendes af den nationale regulerende myndighed.

Artikel 9
Retningslinjer

1. Hvor det er relevant, skal retningslinjer med henblik på at opnå det minimum af harmonisering, som er nødvendigt for at nå denne forordnings mål, fastlægges:
  - (a) nærmere bestemmelser om fastlæggelse af tariffer i overensstemmelse med artikel 3
  - (b) nærmere bestemmelser om netadgang for tredjepart, herunder arten, varigheden og andre krav vedrørende disse tjenester, i overensstemmelse med artikel 4
  - (c) nærmere bestemmelser om de principper, der ligger til grund for kapacitetstildelingsmekanismer, og anvendelse af procedurer for styring af overbelastning i tilfælde af aftalemæssig overbelastning, i overensstemmelse med artikel 5
  - (d) nærmere bestemmelser om, hvilke tekniske oplysninger der er nødvendige, for at netbrugerne i praksis kan få adgang til systemet, samt fastlæggelse af, hvilke punkter kravene om information skal gælde for, herunder hvilke oplysninger der skal offentliggøres ved alle relevante punkter samt en tidsplan for offentliggørelsen, i overensstemmelse med artikel 6.
  - (e) nærmere bestemmelser om balanceringsregler og gebyrer for balancering, i overensstemmelse med artikel 7
  - (f) nærmere bestemmelser om sekundære markeder, i overensstemmelse med artikel 8.
2. Retningslinjer for de områder, der er anført i stk. 1, litra b), c) og d), fastlægges i bilaget. Retningslinjerne ajourføres af Kommissionen efter proceduren i artikel 14, stk. 2.
3. Kommissionen vedtager retningslinjer for de områder, der er anført i stk. 1, litra a), e) og f), efter proceduren i artikel 14, stk. 2.

Artikel 10
Regulerende myndigheder

Når de regulerende myndigheder i medlemsstaterne udfører deres opgaver i henhold til denne forordning, skal de sikre overensstemmelse med denne forordning og de retningslinjer, der vedtages i medfør af artikel 9.

Hvor det er relevant, skal de samarbejde med hinanden og med Kommissionen

Artikel 11
Oplysninger og fortrolighed

1. Medlemsstaterne og de regulerende myndigheder giver efter anmodning Kommissionen alle oplysninger, der kræves i medfør af artikel 9.

Kommissionen fastsætter en rimelig tidsfrist, inden for hvilken oplysningerne skal gives, under hensyn til, hvor komplekse de ønskede oplysninger er, og hvor hurtigt der er behov for dem.

2. Hvis medlemsstaten eller den berørte regulerende myndighed ikke fremsender disse oplysninger inden for den fastsatte tidsfrist i overensstemmelse med stk. 1, kan Kommissionen med henblik på artikel 9 indhente alle de nødvendige oplysninger direkte hos de pågældende foretagender.

Når Kommissionen henvender sig til et foretagende for at få oplysninger, sender den samtidig en kopi af henvendelsen til de regulerende myndigheder i den medlemsstat, hvor foretagendet er hjemmehørende.

I sin anmodning om oplysninger angiver Kommissionen retsgrundlaget for anmodningen og dennes formål og fastsætter en frist for oplysningernes fremsendelse samt henviser til de sanktioner, der ifølge artikel 13, stk. 2, kan pålægges for meddelelse af urigtige, ufuldstændige og vildledende oplysninger. Kommissionen fastsætter en rimelig tidsfrist, der tager hensyn til, hvor komplekse de ønskede oplysninger er, og hvor hurtigt der er behov for dem.

3. Foretagendernes indehavere eller deres repræsentanter eller, hvis der er tale om juridiske personer, de personer, der ifølge lov eller vedtægter har bemyndigelse til at repræsentere dem, skal udlevere de ønskede oplysninger. Bemyndigede advokater kan udlevere oplysningerne på deres klienters vegne, men klienterne bærer det fulde ansvar, hvis oplysningerne er urigtige, ufuldstændige eller vildledende.
4. Hvis et foretagende ikke fremsender disse oplysninger inden for den frist, Kommissionen har fastsat, eller giver ufuldstændige oplysninger, kan Kommissionen kræve oplysningerne udleveret ved en beslutning. Denne beslutning skal angive, hvilke oplysninger der ønskes, og sætte en passende frist for deres udlevering. Den skal henvise til sanktionerne i artikel 13, stk. 2. Den skal desuden omtale retten til at lade beslutningen prøve ved De Europæiske Fællesskabers Domstol.

Kommissionen sender samtidig en kopi af beslutningen til de regulerende myndigheder i den medlemsstat, hvor den pågældende person eller det pågældende foretagende har hjemsted.

5. Oplysninger, der indhentes i henhold til denne forordning, benytter Kommissionen udelukkende med henblik på denne forordnings artikel 9.

Artikel 12
Medlemsstaternes ret til at træffe mere detaljerede foranstaltninger

Denne forordning må ikke gribe ind i medlemsstaternes ret til i overensstemmelse med Fællesskabets lovgivning at opretholde eller indføre foranstaltninger, der indeholder mere detaljerede bestemmelser end forordningen og de retningslinjer, der vedtages på grundlag af dens artikel 9.

Artikel 13
Sanktioner

1. Kommissionen kan ved beslutning pålægge foretagender bøder på op til 1 % af det foregående forretningsårs samlede omsætning, hvis de med forsæt eller ved forsømmelighed giver urigtige, ufuldstændige eller vildledende oplysninger som svar på en henvendelse i henhold til artikel 11, stk. 2, eller undlader at give oplysningerne inden for den frist, der er fastsat ved en beslutning i henhold til artikel 11, stk. 4, første afsnit.

Ved bødens fastsættelse tages der hensyn til, hvor alvorlig den overtrædelse er, der består i manglende overholdelse af bestemmelsen i første afsnit

2. Sanktioner som omhandlet i stk. 1 og beslutninger, der træffes i henhold til stk. 2, betragtes ikke som henhørende under straffeloven.

Artikel 14
Udvalg

1. Kommissionen bistås af det udvalg, der er nedsat ved artikel 13 i forordning (EF) nr. 1228/2003 af 26. juni 2003 om betingelserne for netadgang i forbindelse med grænseoverskridende elektricitetsudveksling⁹.
2. Når der henvises til dette stykke, anvendes artikel 5 og 7 i afgørelse 1999/468/EF i overensstemmelse med samme afgørelses artikel 8.

Fristen i artikel 5, stk. 6, i afgørelse 1999/468/EF, fastsættes til tre måneder.

Artikel 15
Kommissionens rapport

Kommissionen overvåger forordningens gennemførelse. Den forelægger senest tre år efter denne forordnings ikrafttræden en rapport for Europa-Parlamentet og Rådet om de erfaringer, der er høstet med gennemførelsen. Rapporten skal navnlig gøre rede for, i hvor høj grad det er lykkedes at sikre adgang til gastransmissionsnet på ikke-diskriminerende og omkostningsbaserede vilkår med det formål at give forbrugerne flere valgmuligheder på et velfungerende indre marked og skabe forsyningssikkerhed på lang sigt. Om nødvendigt ledsages rapporten af passende forslag og/eller henstillinger.

---

⁹ EFT L 176, 15.7.2003, s. 1

Artikel 16
Ikrafttræden

Denne forordning træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Den anvendes fra den 1. juli 2005.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Udfærdiget i Bruxelles, den

På Europa-Parlamentets vegne
Formand

På Rådets vegne
Formand

Bilag

RETNINGSLINJER FOR

ADGANGSTJENESTER FOR TREDJEPART

PRINCIPPER FOR KAPACITETSTILDELING OG PROCEDURER FOR STYRING AF OVERBELASTNING SAMT ANVENDELSE AF SÅDANNE PROCEDURER I TILFÆLDE AF AFTALEMÆSSIG OVERBELASTNING

FASTLÆGGELSE AF, HVILKE TEKNISKE OPLYSNINGER DER ER NØDVENDIGE, FOR AT NETBRUGERNE I PRAKSIS KAN FÅ ADGANG TIL SYSTEMET, SAMT FASTLÆGGELSE AF, HVILKE PUNKTER KRAVENE OM INFORMATION SKAL GÆLDE FOR, HERUNDER HVILKE OPLYSNINGER DER SKAL OFFENTLIGGØRES VED ALLE RELEVANTE PUNKTER SAMT EN TIDSPLAN FOR OFFENTLIGGØRELSEN

1. ADGANGSTJENESTER FOR TREDJEPART

- (1) Transmissionssystemoperatører skal tilbyde faste og afbrydelige tjenester af ned til en dags varighed.
- (2) Standardtransportaftaler og fælles netregler skal udformes således, at de letter handel med og genudnyttelse af kapacitet, som der er indgået aftale om med netbrugere, uden at det hindrer frigørelsen af kapacitet.
- (3) Transmissionssystemoperatører skal indføre standardiserede procedurer for nominering og renominering samt måleenheder, når sådanne er vedtaget inden for EASEE-gas. De skal udvikle informationssystemer og elektroniske kommunikationsmidler med henblik på at give netbrugere fyldestgørende oplysninger og forenkle transaktioner, såsom nominering, indgåelse af aftaler om kapacitet og overførsel af kapacitetsrettigheder mellem netbrugere.
- (4) Transmissionssystemoperatører skal harmonisere formaliserede anmodningsprocedurer og svartider i overensstemmelse med bedste praksis inden for sektoren, med det mål at reducere svartiderne. De skal senest den 1. juli 2005 stille internetbaserede systemer til rådighed til reservation og bekræftelse af kapacitet og indføre de procedurer for nominering og renominering, der vedtages inden for EASEE-gas.
- (5) Transmissionssystemoperatører må ikke afkræve netbrugere særskilte gebyrer for anmodninger om oplysninger og transaktioner i forbindelse med deres transportaftaler, som gennemføres efter standardregler og -procedurer
- (6) Der kan dog kræves betaling for anmodninger om oplysninger, der medfører ekstraordinære eller urimeligt høje udgifter, såsom gennemførlighedsundersøgelser, forudsat at gebyrerne kan begrundes på behørig vis.
- (7) Transmissionssystemoperatører skal samarbejde med andre transmissionssystemoperatører om at koordinere vedligeholdelsen af deres respektive net, for at bringe afbrydelser i tjenesterne til netbrugere og transmissionssystemoperatører

inden for andre områder ned på et minimum og for at sikre, at alle nyder samme fordele hvad angår forsyningssikkerhed, herunder i forbindelse med transittrafik.

- (8) Transmissionssystemoperatører skal mindst en gang om året inden en på forhånd fastsat frist offentliggøre alle planlagte vedligeholdelsesperioder, der kan påvirke netbrugernes rettigheder ifølge transportaftaler, samt tilhørende driftsrelaterede oplysninger med tilstrækkeligt forudgående varsel. Dette krav omfatter også hurtig og ikke-diskriminerende offentliggørelse af eventuelle ændringer i de planlagte vedligeholdelsesperioder og meddelelse om uforudsete vedligeholdelsesarbejder, så snart transmissionssystemoperatøren råder over disse oplysninger. I vedligeholdelsesperioder skal transmissionssystemoperatørerne jævnligt offentliggøre ajourførte oplysninger om, hvor lang tid vedligeholdelsesarbejdet forventes at tage, og hvilke virkninger det forventes at have.
- (9) Transmissionssystemoperatører skal dagligt føre protokol over det igangværende vedligeholdelsesarbejde og de afbrydelser i gasstrømmen, der forekommer, og stille protokollen til rådighed for den regulerende myndighed efter anmodning. Oplysningerne skal også stilles til rådighed på anmodning af parter, der berøres af eventuelle afbrydelser.

2. PRINCIPPER FOR KAPACITETSTILDELING OG PROCEDURER FOR STYRING AF OVERBELASTNING SAMT ANVENDELSE AF SÅDANNE PROCEDURER I TILFÆLDE AF AFTALEMÆSSIG OVERBELASTNING

2.1. Principper for kapacitetstildeling og procedurer for styring af overbelastning

- (1) Mekanismerne for kapacitetstildeling og procedurerne for styring af overbelastning skal lette udviklingen af konkurrence og likvid handel med kapacitet, og de skal være forenelige med markedsmekanismerne, herunder spotmarkeder og handelscentre. De skal være fleksible og kunne tilpasses efter skiftende markedsforhold.
- (2) Disse mekanismer og procedurer kan tage hensyn til integriteten i det pågældende system såvel som til forsyningssikkerheden.
- (3) Disse mekanismer og procedurer må hverken stå i vejen for nye markedsdeltagere eller skabe urimelige hindringer for indtrængen på markedet. De må ikke forhindre markedsdeltagere, hverken nye markedsdeltagere eller virksomheder med en lille markedsandel, i at konkurrere effektivt.

2.2. Procedurer for styring af overbelastning i tilfælde af aftalemæssig overbelastning

- (1) Hvis aftalt kapacitet ikke udnyttes, skal transmissionssystemoperatøren stille denne kapacitet til rådighed på det primære marked som afbrydelig kapacitet i kraft af aftaler af forskellig varighed, medmindre denne kapacitet tilbydes af den pågældende netbruger (kapacitetsindehaver) på det sekundære marked til en rimelig pris.
- (2) Indtægterne fra frigjort afbrydelig kapacitet deles efter regler, der fastlægges af den relevante regulerende myndighed. Disse regler skal være forenelige med kravet om effektiv udnyttelse af systemet.
- (3) Den relevante regulerende myndighed kan fastsætte en rimelig pris for frigjort afbrydelig kapacitet under hensyntagen til de specifikke gældende vilkår.

- (4) Transmissionssystemoperatører skal i rimeligt omfang bestræbe sig på at tilbyde i hvert fald en del af den uudnyttede kapacitet på markedet som fast kapacitet.

3. FASTLÆGGELSE AF, HVILKE TEKNISKE OPLYSNINGER DER ER NØDVENDIGE, FOR AT NETBRUGERNE I PRAKSIS KAN FÅ ADGANG TIL SYSTEMET, SAMT FASTLÆGGELSE AF, HVILKE PUNKTER KRAVENE OM INFORMATION SKAL GÆLDE FOR, HERUNDER HVILKE OPLYSNINGER DER SKAL OFFENTLIGGØRES VED ALLE RELEVANTE PUNKTER SAMT EN TIDSPLAN FOR OFFENTLIGGØRELSEN

3.1. Fastlæggelse af, hvilke tekniske oplysninger der er nødvendige for at netbrugerne i praksis kan få adgang til systemet

Transmissionssystemoperatører skal som minimum offentliggøre følgende oplysninger om deres systemer og tjenester på nationalsproget og samtidig på engelsk:

- (a) En detaljeret og dækkende beskrivelse af de forskellige tjenester, der tilbydes, samt tariffene herfor.
- (b) De forskellige typer transportaftaler, der kan indgås om disse tjenester, og hvor det er relevant, netreglerne og/eller standardvilkårene med en beskrivelse af netbrugernes rettigheder og forpligtelser, herunder standardtransportaftaler og andre relevante dokumenter.
- (c) De standardprocedurer, der gælder, når transmissionssystemet anvendes, herunder definition af centrale udtryk.
- (d) Bestemmelser om kapacitetstildeling, styring af overbelastning og procedurer for at modvirke hamstring og lette genudnyttelse.
- (e) De regler, der gælder for transmissionssystemoperatører i forbindelse med handel med kapacitet på det sekundære marked.
- (f) Hvor det er relevant, oplysninger om fleksibilitet og toleranceniveauer, der indgår i transport- og andre tjenester uden særskilt gebyr, såvel som om den fleksibilitet, der tilbydes ud over dette, og de tilhørende gebyrer.
- (g) En detaljeret beskrivelse af transmissionssystemoperatørens gassystem med angivelse af alle relevante punkter, der sammenkobler vedkommendes system med andre transmissionssystemoperatørers systemer og/eller gasinfrastruktur såsom LNG og infrastruktur, der er nødvendig for at levere hjælpefunktioner som defineret i artikel 2, stk. 14, i direktiv 2003/55/EF.
- (h) Oplysninger om gaskvalitet og trykkrav.
- (i) Reglerne for tilslutning til det system, der drives af transmissionssystemoperatøren.
- (j) Oplysninger om påtænkte og/eller faktiske ændringer i tjenesterne eller vilkårene, herunder de punkter, der er opført i punkt a) – i).

3.2. Fastlæggelse af, hvilke punkter kravene om information skal gælde for

Relevante punkter omfatter som minimum:

- (a) Alle tilslutningssteder til et net, der drives af en transmissionssystemoperatør.
- (b) De vigtigste udtagningssteder, der dækker mindst 50% af den samlede udtagningskapacitet i en given operatørs net.
- (c) Alle punkter, der forbinder forskellige transmissionssystemoperatørers net.
- (d) Alle punkter, der forbinder en transmissionssystemoperatørs net med en LNG-terminal.
- (e) Alle væsentlige punkter inden for en given transmissionssystemoperatørs net, herunder punkter med forbindelse til gascentre. Alle punkter, hvor der erfaringsmæssigt med sandsynlighed vil opstå fysisk overbelastning, anses for væsentlige.
- (f) Alle punkter, der forbinder en given transmissionssystemoperatørs net med infrastruktur, der er nødvendig for at levere hjælpefunktioner, som defineret i artikel 2, stk. 14, i direktiv 2003/55/EF.

3.3. Oplysninger der skal offentliggøres ved alle relevante punkter samt en tidsplan for offentliggørelsen

- (1) Ved alle relevante punkter skal transmissionssystemoperatører jævnligt offentliggøre følgende oplysninger om de daglige kapacitetsforhold på internet i en brugervenlig standardiseret form:
  - (a) den maksimale tekniske kapacitet for strømme i begge retninger
  - (b) den samlede aftalte og afbrydelige kapacitet
  - (c) den disponible kapacitet.
- (2) For alle relevante punkter skal transmissionssystemoperatører offentliggøre den disponible kapacitet mindst 18 måneder forud, og disse oplysninger skal ajourføres mindst en gang om måneden eller oftere, hvis der foreligger nye oplysninger.
- (3) Transmissionssystemoperatører skal for alle relevante punkter dagligt offentliggøre ajourførte oplysninger om adgang til kortsigtede tjenester (en dag forud og en uge forud), der bl.a. baseres på nomineringer, gældende aftalemæssige forpligtelser og jævnlige langtidsprognoser om disponibel kapacitet på årsbasis for op til 10 år.
- (4) Transmissionssystemoperatører skal for alle relevante punkter løbende offentliggøre historiske maksimums- og minimumstal for de månedlige kapacitetsudnyttelsesrater og årlige gennemsnitsstrømme for de sidste tre år.
- (5) Transmissionssystemoperatører skal dagligt føre protokol over de faktiske aggregerede strømme i en periode på tre måneder.
- (6) Transmissionssystemoperatører skal på en effektiv måde føre optegnelser over alle kapacitetsaftaler og andre relevante oplysninger vedrørende beregning af og levering af adgang til disponibel kapacitet. De relevante nationale myndigheder skal have adgang til disse optegnelser for at kunne varetage deres opgaver.

- (7) Transmissionssystemoperatører skal stille brugervenlige midler til rådighed til beregning af tariffer for de tjenester, der tilbydes, og til onlinekontrol af, hvilken kapacitet der er til rådighed.
- (8) Hvor en transmissionssystemoperatør ikke er i stand til at offentliggøre oplysninger i overensstemmelse med stk. 1, 3 og 7, skal vedkommende rådføre sig med de relevante nationale myndigheder og opstille en handlingsplan til gennemførelse hurtigst muligt og senest den 31. december 2005.

FINANSIERINGSOVERSIGT TIL FORSLAGET

Politikområde(r): Energi og transport

Aktivitet(er): Energiindustri og det indre marked

Betegnelse: Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om betingelserne for adgang til gastransmissionsnet.

1. BUDGETPOST (NUMMER OG BETEGNELSE)

06 01 02 11 04 – Undersøgelser og konsultationer

2. SAMLEDE TAL

Samlet rammebevilling (del B):

2.1.1. *Gennemførelsesperiode:*

Årlig

2.2. Samlet flerårigt skøn over udgifterne:

a) Forfaldsplan for forpligtelses- og betalingsbevillinger (finansieringstilskud) (*jf. punkt 6.1.1*)

Ikke relevant

Millioner EUR (*med 3 decimaler*)

	2004	2005	2006	2007	2008	I alt
Forpligtelser						
Betalinger						

b) Teknisk og administrativ bistand og støtteudgifter (*jf. punkt 6.1.2*)

Ikke relevant

Forpligtelser						
Betalinger						

a+b i alt						
Forpligtelser						
Betalinger						

c) Personale- og andre driftsudgifters samlede budgetvirkninger(jf. punkt 7.2 og 7.3)

Forpligtelser/ betalinger	0,441	0,441	0,441	0,216	0,216	
------------------------------	-------	-------	-------	-------	-------	--

a+b+c i alt						
Forpligtelser/beta- linger	0,441	0,441	0,441	0,216	0,216	

Forenelighed med den finansielle programmering og de finansielle overslag

Forslaget er foreneligt med den gældende finansielle programmering

Forslaget kræver omprogrammering af de relevante poster i de finansielle overslag.

Omprogrammeringen kan betyde, at bestemmelserne i den interinstitutionelle aftale tages i brug.

2.3. Virkninger for budgettets indtægtsside¹⁰:

Ingen (vedrører tekniske aspekter ved en foranstaltningens gennemførelse)

ELLER

Virkningerne er følgende:

NB: Alle oplysninger og bemærkninger om beregningsmetoden for virkningerne på indtægtssiden skal vedlægges i et særskilt bilag.

Mio. EUR (1 decimal)

		Forud for aktionen (år n-1)	Efter aktionens iværksættelse					
Budgetpost	Indtægter		År n	n+1	n+2	n+3	n+4	n+5
	a) Indtægter i faste priser							
	b) Ændringer i indtægterne	Δ						

(Angiv her hver af de berørte budgetposter, og indsæt det nødvendige antal linjer i tabellen, hvis virkningen gør sig gældende for flere budgetposter.)

¹⁰ Nærmere oplysninger i særskilt orienterende dokument.

3. BUDGETSPECIFIKATIONER

Udgifternes art		Nye	EFTA-deltagelse	Kandidatlandenes deltagelse	Udgiftsområde i de finansielle overslag
OU/IOU	IOB	Ja	Ja	Nej	Nr. 3

4. RETSGRUNDLAG

Traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, navnlig artikel 95.

5. BESKRIVELSE OG BEGRUNDELSE

5.1. Behov for EU-foranstaltninger¹¹

5.1.1. Mål

Gasdirektivet åbner gradvis de nationale gask markeder for konkurrence. For at nå frem til et fuldt integreret indre marked er der dog behov for effektive handelsbestemmelser og navnlig en harmoniseret fremgangsmåde i forbindelse med fastsættelse af tariffer for transmission på tværs af grænserne og fælles ordninger for kapacitetstildeling og overbelastning ved grænserne.

For at løse problemet iværksatte Kommissionen med "Madrid-processen" et forum bestående af Kommissionen, nationale regulerende myndigheder, medlemsstaterne og industrirepræsentanter. Der er sket store fremskridt, navnlig aftalen om retningslinjer for god praksis, der blev indgået ved forummets seneste samling.

Det er nu afgørende at sikre, at disse retningslinjer følges fuldt ud i medlemsstaterne, og at de kan ændres, efterhånden som der indsamles erfaringer. Kommissionen fremlægger derfor forslag til en forordning, som a) fastsætter de grundlæggende principper for betingelserne for adgang til gastransmissionsnettet, og b) giver Kommissionen mulighed for efter en udvalgsprocedure (ved hjælp af det udvalg, der allerede er nedsat ved forordning nr. 1228/2003) at vedtage bindende retningslinjer for den særlige mekanisme, som skal styre, hvordan de harmoniserede regler anvendes. Kommissionen påtager sig dermed nye forpligtelser som udøvende organ.

Forordningens mål er således en hurtig indførelse af omkostningsrelaterede mekanismer for tarifiering af netadgang, et fælles minimumssæt af adgangstjenester for tredjepart, fælles regler for aftalemæssig overbelastning, krav vedrørende information og balancering, samt regler for fri handel med primære rettigheder til netkapacitet. Det forventes, at forordningen kan træde i kraft i slutningen af 2004 eller begyndelsen af 2005.

Formålet med denne finansielle foranstaltning er at give Kommissionen midlerne til at kunne løse de nye opgaver på en effektiv måde.

---

¹¹ Nærmere oplysninger i særskilt orienterende dokument.

5.1.2. Dispositioner, der er truffet på grundlag af forhåndsevalueringen

a) Forklar, hvordan og hvornår forhåndsevalueringen blev foretaget (af hvem, tidsplan) og om rapporten/rapporterne foreligger, eller hvordan de pågældende oplysninger er indsamlet.

Kommissionens løbende benchmarkingundersøgelser har afsløret de problemer, der er forbundet med grænseoverskridende konkurrence på gasmarkedet, og hvordan de fleste nationale etablerede selskaber dominerer markedet. Uden handel vil man ikke kunne nå målsætningen om at øge forbrugernes valgmuligheder på gasmarkedet. Denne analyse underbygges af en rundspørge blandt store kunder. Mange af respondenterne var utilfredse med resultatet af markedsliberaliseringen og betingelserne for adgang til nettet, og de mente, at den manglende mulighed for at gå til leverandører i andre medlemsstater var medvirkende til det dårlige resultat. Derfor fremsætter Kommissionen forslag om en ny forordning om adgangsbetingelser i hele EU, der indeholder bestemmelse om brug af ovennævnte forskriftsudvalg bestående af repræsentanter for medlemsstaterne.

Kommissionen nedsatte Madrid-forummet for at forberede vedtagelsen af forordningsforslaget. Forummet har nu holdt møde 7 gange. Som allerede nævnt har forummet for nylig vedtaget et sæt frivillige retningslinjer for god praksis, navnlig for gastransmissionsselskaber.

b) Sammenfat forhåndsevalueringens resultater og konklusioner ganske kort.

Drøftelserne i Madrid-forummet samt reaktionerne på Kommissionens øvrige arbejde inden for dette område har vist, at indførelsen af effektive regler for gastransmission på tværs af grænserne er en grundlæggende forudsætning for, at der skabes et fuldt integreret indre marked for gas. Det har også vist sig, at udarbejdelsen af sådanne regler teknisk set er meget kompliceret foruden at være kontroversiel. Når man engang har fundet frem til en bæredygtig model, vil det desuden være meget vanskeligt og tidskrævende at beregne de omkostninger, som kan henføres til grænseoverskridende handel. Det er grunden til, at en forordning anses for at være nødvendig for at løse problemerne effektivt.

5.1.3. Dispositioner, der er truffet på grundlag af den efterfølgende evaluering

Det virker hensigtsmæssigt to år efter, at forordningen er trådt i kraft, at foretage en udførlig gennemgang af, hvorvidt den i forordningen fastsatte fremgangsmåde er velegnet med hensyn til at udarbejde fælles regler, og hvorvidt Kommissionens finansielle foranstaltninger til støtte for denne indsats er velegnede.

5.2. Indsatsområder og nærmere bestemmelser for budgetbevillingerne

Vedtagelsen af fælles regler for gastransmission på tværs af grænserne vil føre til øget konkurrencen i hele EU og dermed lavere gaspriser til gavn for alle forbrugere i husholdninger og erhvervslivet. De planlagte finansielle foranstaltninger sigter mod at forberede sådanne reglers ikrafttræden. De er af yderst teknisk og specifik art, og de vil derfor være rettet mod nationale myndigheder, medlemsstater, Europa-Parlamentet og de berørte erhvervssektorer.

Forordningens specifikke mål går ud på, at et harmoniseret system til tarifiering af transmission på tværs af grænserne, som bygger på principper om ukompliceret, omkostningsrelateret og ikke-diskriminerende prissætning, skal træde i kraft ved udgangen af 2005. Et andet mål sigter mod at lade fælles regler for kapacitetsstyring træde i kraft med vedtagelsen af forordningen og om nødvendigt revidere disse i lyset af de opnåede erfaringer. De specifikke mål for de finansielle foranstaltninger er således: i) at gennemføre passende undersøgelser, der skal føre frem til udførlige retningslinjer for den prissætning, der skal træde i kraft inden september 2005,

ii) inden udgangen af 2005 at revidere de nuværende retningslinjer for god praksis på grundlag af de fornødne undersøgelser. Efterfølgende er det et specifikt mål på grundlag af yderligere, årlige undersøgelser om nødvendigt at revidere disse retningslinjer løbende.

- konkrete foranstaltninger til gennemførelse af aktionen

For det første iværksættes undersøgelser, som skal føre frem til enighed om og vedtagelsen af retningslinjer for tarifiering på tværs af grænserne (frem til marts 2005). For det andet vedtages en afgørelse om de faktiske tariffer (ved udgangen af 2005), og for det tredje genovervejes retningslinjerne for god praksis på grundlag af fornødne undersøgelser (ved udgangen af 2005).

Med henblik på at opfylde disse mål planlægges følgende finansielle foranstaltninger:

Aktion 1: for at kunne udarbejde udførlige retningslinjer for tarifiering er der behov for et betydeligt forberedende arbejde af teknisk (ingeniørrelateret) og finansiell (regnskabsmæssig) art. Dette gælder også spørgsmålet om, hvorvidt og hvordan forordningens retningslinjer for kapacitetsstyring ved overbelastning skal ændres. Det vil være omkostningseffektivt at udarbejde retningslinjerne via ekspertundersøgelser.

Som resultat forventes ikrafttrædelsen samt en efterfølgende vedligeholdelse og finjustering af et system til tarifiering ved gastransmission på tværs af grænserne samt ajourførte retningslinjer for god praksis for gastransmission, der fører til en sammenhængende fremgangsmåde i hele EU.

Medlemsstaterne kan ikke løse disse problemer alene: for at udarbejde et effektivt tarifikationssystem er det bydende nødvendigt med en harmoniseret fremgangsmåde, og denne kan ikke skabes på nationalt niveau. Et sådant forslag ligger derfor fuldt ud på linje med subsidiaritetsprincippet, og princippet gør det rent faktisk nødvendigt at fremsætte forslaget.

Der er dog behov for at inddrage medlemsstaternes nationale myndigheder i processen. Kommissionen træffer derfor disse afgørelser i samråd med et udvalg, som består af repræsentanter for medlemsstaterne og nedsættes i overensstemmelse med Rådets afgørelse 1999/468 om fastsættelse af de nærmere vilkår for udøvelsen af de gennemførelsesbeføjelser, der tillægges Kommissionen ("komitologiafgørelsen").

5.3. Gennemførelsesmetoder

En stor del af dette arbejde vil blive udført af Kommissionen: den endelige tekst med retningslinjer vil blive udarbejdet og vedtaget via udvalgsproceduren, og der vil blive vedtaget afgørelser om de faktiske tariffer. Under forberedelserne vil der dog være behov for eksterne undersøgelser, som tilvejebringer økonomisk, regnskabsmæssig og teknisk ekspertise;

6. FINANSIELLE VIRKNINGER

6.1. Samlede finansielle virkninger for budgettets del B (hele programperioden)

Ikke relevant.

(Beregningsmetoden for de samlede beløb i nedenstående tabel skal fremgå af fordelingen i tabel 6.2.)

6.1.1. Finansieringsstøtte

Forpligtelsesbevillinger i mio. EUR (3 decimaler)

	2004	2005	2006	2007	2008		I alt
Fordeling							
Osv.							

6.1.2. Teknisk og administrativ bistand, støtteudgifter og it-udgifter (forpligtelsesbevillinger)

Ikke relevant

	År n	n + 1	n + 2	n + 3	n + 4	n+5 ff.	I alt
1) Teknisk og administrativ bistand							
a) Kontorer for teknisk bistand							
b) Anden teknisk og administrativ bistand: - intern: - ekstern:							
<i>Heraf til opbygning og vedligeholdelse af administrative edb-systemer:</i>							
1 i alt							
2) Støtteudgifter:							
a) Undersøgelser							
b) Ekspertmøder							
c) Informations- og publikationsvirksomhed							
2 i alt							
I ALT							

6.2. Beregning af omkostningerne pr. foranstaltning i budgettets del B (hele programperioden)¹²

(Når der er flere aktioner, skal der for de konkrete foranstaltninger under hver aktion gives de oplysninger, der er nødvendige for at anslå arbejdets omfang og omkostninger).

Ikke relevant.

Forpligtelsesbevillinger i mio. EUR (3 decimaler)

Fordeling	Type resultater (projekter, dossierer ...)	Antal resultater (i alt år 1--n)	Gennemsnitlige enheds- omkostninger	Samlede omkostninger (i alt år 1--n)
	1	2	3	4=(2X3)
SAMLEDE OMKOSTNINGER				

Om nødvendigt forklares beregningsmetoden.

7. VIRKNINGER FOR PERSONALERESSOURCER OG ADMINISTRATIONSUDGIFTER

7.1. Personalemæssige virkninger

Stillingstyper	Eksisterende og/eller nyt personale til forvaltning af foranstaltningen		I alt	Opgavebeskrivelse
	Faste stillinger	Midlertidige stillinger		
Tjenestemænd eller midlertidigt ansatte	A B C	2		1. Udarbejdelse af retningslinjer for grænseoverskridende og gastransmission samt prissætning
Andre personaleressourcer				
I alt		2		

¹² Nærmere oplysninger i særskilt orienterende dokument.

7.2. Samlede finansielle virkninger af personaleforbruget

Arten af personaleressourcer	Beløb i EUR	Beregningsmetode*
Tjenestemænd Midlertidigt ansatte	216.000	2*108.000 €
Andre personaleressourcer (oplys budgetpost)		
I alt	216.000	

Beløbene modsvarer de samlede udgifter i en tolv måneders periode.

Andre administrative udgifter som følge af foranstaltningen

Budgetpost (nummer og betegnelse)	Beløb i EUR	Beregningsmetode
Samlet bevilling (Afsnit A7) A-0701 – Tjenesterejser A-07030 – Møder A-07031 - Udvalg, der skal høres ⁽¹⁾ A-07032 - Udvalg, som det ikke er obligatorisk at høre ⁽¹⁾ A-07040 – Konferencer A-0705 - Undersøgelser og konsultationer ... Andre udgifter (specificeres)	225.000	Der er behov for en undersøgelse pr. år for at forberede vedtagelsen og/eller ændringen af retningslinjerne: pr. undersøgelse 250 manddage à 900 EUR (gennemsnitlig sats for eksperter) = 225.000 EUR.
Informationssystemer (A-5001/A-4300)		
Andre udgifter - Del A (angiv hvilke)		
I alt	225.000	

Beløbene modsvarer de samlede udgifter i en tolv måneders periode.

⁽¹⁾ Det specificeres, hvilken udvalgstype der er tale om, og hvilken gruppe udvalget tilhører.

I.	Samlet årligt beløb (7.2 + 7.3)	441.000€
II.	Foranstaltningens varighed	ubegrænset
III.	Foranstaltningens samlede omkostninger (I x II)	441.000 EUR/år

Kravene med hensyn til personale og andre administrative ressourcer skal opfyldes med de ressourcer, der er afsat til GD TREN inden for rammerne af den årlige fordelingsproces.

RESULTATOPFØLGNING OG EVALUERING

7.3. Resultatopfølgningssystem

(Med sigte på resultatopfølgningen skal der straks fra starten på hver aktion indsamles data om, hvilke midler og ressourcer der tages i anvendelse, og hvilke resultater der opnås. Det vil konkret sige, at der i) skal opstilles indikatorer for midler, ressourcer og resultater og ii) tilrettelægges metoder for dataindsamling.)

De resultater, som forventes ifølge forordningsudkastet, vil blive vurderet i lyset af den fremtidige udvikling i handelen med gas i Fællesskabet på grundlag af de relevante Eurostat-statistikker.

7.4. Hvordan og hvor ofte skal der evalueres?

(Anfør tidsplan og fremgangsmåder for de evalueringer, der skal foretages undervejs og efterfølgende for at kontrollere, om målene er nået. Flerårige programmer skal evalueres grundigt mindst én gang i programperioden. Andre aktiviteter skal gennemgå efterfølgende evaluering eller midtvejsevaluering mindst hvert sjette år.)

To år efter forordningens ikrafttræden er det planen at udføre en intern evaluering af, hvorvidt det er lykket at vedtage de nødvendige retningslinjer og regler, som gør det muligt at indføre et tarifikationssystem og et harmoniseret kapacitetsstyringssystem. Dette systems succes vil blive evalueret i forhold til dets evne til at nedbringe transaktionsomkostninger for gasforbrugerne. Nyten og værdien af de undersøgelser, der udføres til dette formål, vil også blive evalueret. Desuden evalueres vederhæftigheden af revisionen af beregningerne af de enkelte landes tariffer og fremgangsmådens omkostningseffektivitet.

8. FORHOLDSREGLER MOD SVIG

(Finansforordningens artikel 3, stk. 4: "Kommissionen giver, for at forebygge risiko for svig og uregelmæssigheder, i finansieringsoversigten oplysning om eksisterende eller påtænkte forebyggende og beskyttende foranstaltninger.")

Refusion af eksperters udgifter og deres honorar for udførte undersøgelser udbetales i overensstemmelse med de gældende finansregler.